

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Mgr. Dominika Polomská

Spoznávanie Veľkej Británie zo školskej lavice

Osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe

Prešov
2015

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum, Ševčenkova 11,
850 01 Bratislava

Autor OPS/OSO: Mgr.Dominika Polomská

Kontakt na autora: Súkromná stredná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov,
skola@skolamladost.sk

Názov OPS/OSO: Spoznávanie Veľkej Británie zo školskej lavice

Rok vytvorenia 2015

OPS/OSO: XV. kolo výzvy

Odborné stanovisko vypracoval: PaedDr. Virostková Eva

Za obsah a pôvodnosť rukopisu zodpovedá autor. Text neprešiel jazykovou úpravou.

Táto osvedčená pedagogická skúsenosť edukačnej praxe/osvedčená skúsenosť odbornej praxe bola vytvorená z prostriedkov národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov.

Projekt je financovaný zo zdrojov Európskej únie.

Kľúčové slová

cudzí jazyky, Veľká Británia, kultúra, motivácia, video nahrávky, prezentácia, maturitná skúška, anglicky hovoriace krajiny, všeobecné údaje o krajine, kultúrne pamiatky, kráľovská rodina, jedlo v Británii, žiak- sprievodca, žiak- turista, stanovište

Anotácia

Efektívny spôsob prenesenia kultúry anglicky hovoriacej krajiny do triedy je hlavnou myšlienkou tejto práce. Tradičné spoznávanie cudzej krajiny čítaním a prekladaním textu z knihy je nahradené aktívnym prístupom žiakov. Žiaci vystupujú v úlohách sprievodcov a turistov. Detailný popis vyučovacích hodín, metód, techník a úloh vytvorených samotnými žiakmi popisuje inovatívny prístup aj k príprave na ústnu skúšku. Tento neštandardný spôsob vyučovania vedie žiakov k samostatnosti a zodpovednosti za svoju prácu.

Akreditované programy kontinuálneho vzdelávania

Metódy a formy práce podporujúce rozvoj myslenia a kreativity žiakov	483
Rozvoj komunikačných zručností žiakov na hodinách anglického jazyka	469
Anglický jazyk pre učiteľov druhého stupňa základných škôl a učiteľov stredných škôl	368

OBSAH

ÚVOD	5
1 VÝCHODISKÁ A CIEĽ OSVEDČENEJ PEDAGOGICKEJ SKÚSENOSTI	7
1.1 Kontext a rámec OPS	7
1.2 Špecifikácia cieľovej skupiny	7
1.3 Hlavný cieľ a čiastkové ciele OPS	7
1.4 Vymedzenie kompetencií žiaka a učiteľa	8
2 VÝZNAM SPOZNÁVANIA KRAJINY, KTOREJ JAZYK SA UČÍM	9
2.1 Vplyv multikulturalizmu na vyučovací proces.....	9
3 SPRIEVODCA VEĽKOU BRITÁNIOU	13
3.1 Stanovište I : Všeobecné údaje o krajine	14
3.2 Stanovište II : Známe mesto v krajine	18
3.3 Stanovište III : Kto reprezentuje krajinu	21
3.4 Stanovište IV : Stravovanie	24
4. SPÄTNÁ VÄZBA ŽIAKOV	29
ZÁVER	31
ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV	32
ZOZNAM PRÍLOH	33

ÚVOD

Cudzia reč je výzva pre každého z nás. Rozdiel je len v tom ako sa k spoznávaniu postavíme a akú formu oboznamovania zvolíme. Ak už sa na túto cestu plnú nových poznatkov vyberieme, väčšina z nás si uvedomí, ako nás to pohltí. Sme nútení sa rozvíjať a napredovať. Tieto pocity máme zväčša až v období, kedy sme v tom najproduktívnejšom veku. Ako učiteľka cudzieho jazyka na strednej odbornej škole viem, že mnohí z dnešných žiakov nerozvíjajú a nevyužívajú svoje jazykové zručnosti a talent do takej miery, aby im to v ich budúcom profesijnom živote pomohlo.

Každý žiak potrebuje na povzbudenie pár rád a vysvetlení prečo je ovládanie cudzej reči tak dôležité. Ako prvé je potrebné žiakovi pomôcť s jeho sebadôverou. Veľa z nich rezignuje už na začiatku. Majú pocit, že to nevládnu. Tento pocit nadobúdali niekoľko rokov, čo ich pomaly odrádzalo od zmeny ich myslenia. Nadobudnutie pocitu bezpečia a strata obavy z neúspechu nie je krátkodobá záležitosť. Každý učiteľ počas svojej pedagogickej praxe určite zažil nie jedného žiaka s nízkou sebadôverou, ktorá sa často prejavovala opačným správaním. Dôležité je pochopiť dôvod prečo má žiak takýto problém.

Druhý veľmi podstatný činiteľ pre dosiahnutie úspechu je určite postoj žiakov k učeniu. Veľa závisí od jeho snahy a trpezlivosti. Chyby robíme všetci, avšak nie všetci ich aj chceme napraviť či pochopiť. Každý žiak je niečím špecifický. Má svoj vlastný postoj k životu, ktorý sa často odzrkadľuje aj v jeho školskej činnosti. Pre učiteľa je dôležité pochopiť aký daný žiak je a následne mu môže pomôcť zaujať správny postoj k vzdelávaniu. Ani tento proces nie je jednoduchý, hlavne keď vieme aký počet žiakov sa v skupine alebo triede nachádza. Tu je dôležitý nielen postoj žiaka, ale aj samotného učiteľa.

Ďalšou neoddeliteľnou súčasťou vzdelávania je určite motivácia, ktorá je častým predmetom rôznych diskusií v oblasti školstva. Niektorí učelia sa už možno stávajú alergickými práve na tento často používaný termín. No stále si uvedomujeme jeho silu a vplyv na žiakov, ako aj ich učiteľov. Aby som mohla žiakov správne motivovať, musím ich aspoň do určitej miery spoznať. Pri niektorých žiakoch ide tento proces jednoduchšie, iní zase potrebujú dlhší čas na prezentovanie svojich osobných problémov niekomu cudziemu. Sama učím niekoľko tried s väčším či menším počtom žiakov v triede. No musím priznať, že tých žiakov, ktorí sa nechcú zapojiť do vzájomného spoznávania je určite menej. Tento proces je opäť skúškou trpezlivosti predovšetkým učiteľa, ale každý mi dá určite za pravdu, že zväčša stojí za to.

V tejto práci ponúkam inšpiráciu, ako žiakom predstaviť niečo, čo bolo doposiaľ iba nudným textom, oveľa zaujímavejšou formou. Práve pri tejto pedagogickej skúsenosti využívam všetky tri dôležité činitele pre úspešné vzdelávanie cudzích jazykov, sebadôveru, správny prístup a motiváciu. Nezapúdam na efektívne využívanie informačno-komunikačných technológií v prospech žiakov a môžem priznať, že mi to do určitej miery uľahčuje prácu s vyhľadávaním článkov, zvukových alebo video nahrávok. Samotní žiaci sú hlavnými aktérmi tejto ich kolektívnej práce. Za pomoci mojich indícií na čo sa majú zamerať a kde to hľadať, žiaci sami tvoria vyučovaciu hodinu s ich vlastnou prezentáciou pre ostatných študentov. Dá sa povedať, že práve oni učia svojich spolužiakov nové poznatky, využívajú pritom svoju kreativitu, improvizáciu a nadobudnuté vedomosti. Sami sa zároveň zdokonaľujú v ich jazykových zručnostiach,

schopnosti improvizovať a nadobúdajú viac sebavedomia pred triedou. Žiaci, ktorí plnia úlohu *sprievodcu* pracujú vo dvojiciach. Pri príprave na vyučovanie si do značnej miery rozvíjajú svoje receptívne jazykové zručnosti, ako čítanie a počúvanie s porozumením. Pri samotnej prezentácii využívajú stratégie na rozvíjanie svojich produktívnych jazykových zručností, ako písanie a rozprávanie. Každé prezentované *stanovište* je pridelené inej dvojici z triedy. Ostatní žiaci v triede plnia rolu veľmi *zvedavých turistov*, ktorí kladú sprievodcom otázky, ak je im niečo nejasné. Všetko prebieha za mojej asistencie, ak je potrebné, tak aj doplnenia a hlavne uistenia, že vyučovacia hodina bude prebiehať výlučne v cudzom jazyku. Aj keď sa žiaci spočiatku obávali zvládnutia tejto úlohy, uistila som ich, že prezentovanie svojej tematiky zvládnú na svojej jazykovej úrovni. Podstatné je žiakom ukázať, že pri tejto kolektívnej práci nie je podstatná rivalita, kto bude lepší, ale konečný výsledok. Aj keď sa učiteľ nejakej malej súťaživosti medzi žiakmi v triede nevyhne, v zdravej miere je to v poriadku.

Táto práca je rozdelená do štyroch hlavných kapitol. V prvej kapitole sú popísané východiská a ciele osvedčenej pedagogickej skúsenosti. Druhá kapitola uvádza dôvody prečo je dôležité spoznávať cudzie krajiny a hlavne krajiny, ktorých jazyk ovládame. Presne uvedené body pre lepšie spoznávanie cudzej krajiny sú uvedené v tretej kapitole. Následne sú všetky tieto body prenesené na popis vyučovacej hodiny. Štvrtá kapitola uvádza spätnú väzbu žiakov a moje odporúčania pri príprave podobného projektu spoznávania cudzej krajiny priamo z triedy.

Cieľom mojej osvedčenej pedagogickej skúsenosti je poskytnúť určitý návod ako preniesť život bežného Angličana do lavíc našich stredoškolských žiakov a pomôcť učiteľom a žiakom pri príprave na ústnu maturitnú skúšku. Pevne verím a dúfam, že každý čitateľ tejto práce pochopí podstatu spoznávania nových vecí a zároveň sa dozvie niečo o Veľkej Británii.

1 VÝCHODISKÁ A CIEĽ OSVEDČENEJ PEDAGOGICKEJ SKÚSENOSTI

1.1 Kontext a rámec OPS

OPS „Spoznávanie Veľkej Británie zo školskej lavice“ je zasadená do:

Typ školy: stredná škola, stredná odborná škola

Východiská: využitie tejto OPS vyžaduje trpezlivého a tvorivého učiteľa cudzieho jazyka, ktorý ovláda jazykové kompetencie svojich žiakov, učiteľa realizujúceho mnoho podnetných úloh na podporu rozvoja myslenia žiakov, učiteľa ovládajúceho kultúrne odlišnosti krajiny, ktorej jazyk vyučuje, učiteľa ochotného pomáhať a usmerňovať svojich žiakov a učiteľa, ktorý dokáže svojich žiakov upútať svojim prístupom k danému vyučovaciemu predmetu za cieľom motivovať žiakov k tvorivosti a pracovitosti.

1.2 Špecifikácia cieľovej skupiny

Osvedčená pedagogická skúsenosť je zameraná na cieľovú skupinu:

Kategória pedagogických zamestnancov: učiteľ

Pod kategória: učitelia pre úplné stredné všeobecné vzdelávanie,
učitelia pre úplné stredné odborné vzdelávanie

Vzdelávacia oblasť: Jazyk a komunikácia

Typ školy, ročník: stredná škola, stredná odborná škola, predmaturitné a maturitné ročníky

Vyučovací predmet: anglický jazyk

1.3 Hlavný cieľ a čiastkové ciele OPS

Hlavným cieľom mojej práce je poukázať na dôležitosť prepojenia gramatických javov, slovnej zásoby a rozvíjania jazykových zručností s poznávaním historických a zemepisných faktov prislúchajúcich danej cudzej krajine, ktorej jazyk sa učíme. Poukazujem na tvorivé myslenie žiakov za pomoci ich vlastnej tvorivosti a kreativity pri spoznávaní nových kultúr. Na základe vlastných pedagogických poznatkov a skúseností z pedagogickej praxe ponúkam niekoľko možností a nápadov, ako žiakom predstaviť cudziu krajinu a zároveň zaujať ich pozornosť. Táto práca je venovaná hlavne učiteľom venujúcim sa žiakom na prípravu ústnej maturitnej skúšky.

Čiastkové ciele práce sú:

- oboznámiť žiakov s kultúrou cudzej krajiny
- podporovať tvorivé myslenie u žiakov
- obohacovať svoje pedagogické skúsenosti a vedomosti o nové tvorivé prístupy vo vzdelávaní
- podieľať sa na rozvíjaní inovatívnych metód, techník a stratégií vo vyučovaní cudzích jazykov
- rozvíjať u žiakov skupinovú prácu ale aj schopnosť pracovať samostatne
- podnecovať žiakov k tvorivej práci
- zamerať sa na správne využívanie internetových zdrojov
- rozvíjať medzipredmetové vzťahy

1.4 Vymedzenie kompetencií žiaka a učiteľa

Kompetencie, ktoré má získať žiak:

- pochopí dôležitosť učenia sa poznatkov o cudzích krajinách
- dokáže určovať odlišnosti kultúr
- osvojí si stratégie učenia, ktoré vedú k odbúraniu stresu a obáv z komunikácie v cudzom jazyku
- dokáže tvorivo myslieť a improvizovať v danej situácii
- zvládne pracovať samostatne, ale aj skupinovo
- nachádza efektivitu v zapájaní vlastnej tvorivosti pri plnení zadaných úloh

Na učiteľa sú kladené nasledujúce požiadavky:

- poskytnúť žiakom priestor pre sebarealizáciu a rozvoj
- tvorivosť a kreativita
- poznať štýly učenia, jazykovú úroveň a aktivitu svojich žiakov
- snažiť sa oboznámiť so záujmami svojich žiakov
- nadšenie pre prácu a snahu vidieť výsledky svojej práce
- komunikácia výlučne v cudzom jazyku

2 VÝZNAM SPOZNÁVANIA KRAJINY, KTOREJ JAZYK SA UČÍM

Učenie cudzích jazykov je sprevádzané niekoľkými faktormi, ktoré na seba zvyčajne nadväzujú. Značná časť týchto faktorov je zložená z poznávania a následného ovládania gramatických javov, slovnej zásoby a pravopisu. Ďalšou podstatnou zložkou je ovládanie a rozvíjanie receptívnych (počúvanie, čítanie) a produktívnych (rozprávanie a písanie) jazykových zručností. Neodmysliteľnou súčasťou však stále zostáva kultúrne pozadie cudzieho jazyka. Žiaci na základných a stredných školách nepotrebujú ovládať históriu vzniku daného cudzieho jazyka, ale lepšie pochopenie mentality ľudí žijúcich v cudzej krajine, ich zvykov a spôsobu života im napomôže bližšie spoznať a zároveň sa rozvíjať v cudzom jazyku ako takom. Každý učiteľ cudzieho jazyka by mal klásť veľký dôraz na spoznávanie cudzej krajiny, ktorej jazyk sa jeho žiaci učia. Nie je podstatné im vysvetľovať celý sled historických udalostí. Dôležité je predstaviť a vysvetliť jednotlivé významné udalosti a miesta, ktoré značne ovplyvnili dejiny danej cudzej krajiny.

Oboznámenie žiakov s kultúrnym pozadím cudzieho jazyka zvyšuje ich možnosti na rozvíjanie svojich jazykových schopností, ale aj samotného rozvoja osobnosti. Stáva sa, že všeobecná znalosť niektorých dnešných mladých ľudí má hlboké nedostatky nielen v dejinách, ale aj zemepise. Približovanie dejín a geografických údajov cudzích krajín prispieva k rozvoju a zvyšovaniu intelektu spoločnosti. V dobe moderného rozvoja spoločnosti je nutné vychovávať mladých ľudí k túžbe po poznávaní iných krajín a štátov. Iba tak naša spoločnosť prosperuje a nadobúda charakter spoločnosti patriacej medzi svetové krajiny.

Medzikultúrne vzťahy nás tlačia do vzájomného spoznávania kultúr medzi krajinami. Odlišnosti kultúr a životného štýlu sú dôležitou súčasťou celého sveta. Krajina, ktorá odmieta tento fakt, nemôže napredovať. Pretrvávajú v nej predsudky a možno aj strach z nepoznaného. Vytvára sa napätie a neochota zlepšiť vzájomné vzťahy. Všetko ma za následok zhoršenie politickej a sociálnej sféry v krajine. Prosperita je v nedohľadne a ľudia v nej strácajú pojem empatie a spolupatričnosti. Rozširovanie nových obzorov a poznatkov môže krajinu viesť k lepším výsledkom a jej celkovému rozvoju.

2.1 Vplyv multikulturalizmu na vyučovací proces

Vzdelávanie je do značnej miery ovplyvnené odlišnými krajinami a ich kultúrnymi zvláštnosťami. Rozvoj modernej doby je veľmi badateľný aj v školskom prostredí, čím sa kladie vyšší nárok na znalosti a zručnosti samotných žiakov. Túžba ovládať cudzí jazyk sa dostáva do priamej úmery s potrebou získavania nových poznatkov v rôznych sférach, ako sú napríklad technológie, umenie, šport a iné.

Dôvody pre zvýšenú potrebu spoznávanie iných krajín počas hodín cudzích jazykov:

- zlepšovanie jazykových kompetencií
- vytváranie nových vzťahov
- rozvoj kritického myslenia
- utužovanie medzikultúrnych vzťahov
- chápanie celosvetových problémov
- predchádzanie diskriminácie a predsudkov
- všeobecná znalosť
- rozvoj osobnosti
- zvyšovanie možnosti zahraničného štúdia

- zaujímavé pracovné príležitosti

Každá krajina má svoje špecifiká, čím sa stáva odlišnou od inej krajiny. Bližšie spoznávanie každej krajiny prináša väčší rozhľad pre učiteľa, ako aj jeho žiakov. V tejto práci poskytujem niekoľko názorných ukážok, ako žiakom predstaviť Veľkú Britániu. Začínam vždy s nejakou zaujímavosťou, následne je dobré im priblížiť zemepisné údaje spojené s danou krajinou, avšak treba mať na pamäti, že práve učiteľ je ten, ktorý na začiatku vyberá a odlišuje dôležité fakty pre žiakov od tých menej dôležitých. V spolupráci so svojimi žiakmi môže dosiahnuť cielený výsledok možno za oveľa kratší čas, ako najprv predpokladal.

Táto práca podáva podrobný popis ako zvládnuť zoznámenie s cudzou krajinou za pomoci kreatívnej práce žiakov, kde učiteľ vystupuje ako činiteľ, ktorý zadáva počiatočný smer a ďalej už iba koriguje. Žiaci strácajú záujem o nudné čítanie dlhých textov z kníh, kde často ani nerozumejú súvislostiam a jedinou možnosťou ako to zvládnuť je naučiť sa text naspamäť. Tento spôsob samozrejme neprináša želaný úspech pre ich rozšírenie vedomostí. Tí žiaci, čo sa text naučili naspamäť, ho časom úplne zabudnú. Tí žiaci, ktorým sa učenie naspamäť nezdá ako rozumný spôsob, si vytvoria vlastný sled viet, ktorý im dáva význam. Samozrejme z vlastných skúsenosti viem, že takýchto žiakov nie je veľa. Ostáva tretia skupina žiakov, a to sú tí, ktorí sa to neučili vôbec, lebo ich to nezaujalo. Možno práve spôsob učenia ich odradil od samoštúdia.

Preto sa každý učiteľ snaží o čo najefektívnejšiu formu motivácie žiakov do práce. Je niekoľko spôsobov ako žiakov správne motivovať, je len na učiteľovi, ktorý spôsob bude považovať za ten najvhodnejší. Každý učiteľ by mal svojich žiakov poznať aspoň do takej miery, aby dokázal určiť aký štýl učenia im najviac vyhovuje a zároveň prináša dobré výsledky.

Ako žiakov motivovať k učeniu sa cudzích jazykov a zároveň sa k nim priblížiť:

- **Kultúra a umenie:** moderná doba so sebou prináša zmenu vnímania umenia a kultúry. Mladí ľudia preferujú iný životný štýl, ktorý často starší ľudia nechápu. Avšak práve učiteľ je ten, kto by mohol túto odlišnosť zmeniť a v správnom smere využiť práve v prospech motivácie svojich žiakov
- **Zdravá súťaživosť:** podnecovanie zdravej formy súťaživosti u žiakov je často vnímané ako ďalšia forma motivácie žiakov k zlepšeniu ich študijných výsledkov. Ak učiteľ použije efektívnu formu súťaže, môže u žiakov vyvolať aj prehlbovanie učiva.
- **Talent a záľuby:** úlohou učiteľa je snažiť sa spoznať svojich žiakov a zároveň sa zaujímať o ich záľuby a vlohy. Každý človek k niečomu inklinuje. Často sa stáva, že učiteľ má v triede žiaka, o ktorom nevie, že ho zaujíma skladanie hudby. Práve táto záľuba je vhodnou formou prezentovania kultúry a vnímania hudby mladými ľuďmi.
- **Súčasný články a príbehy:** didaktické pomôcky pri vyučovaní cudzích jazykov zvyčajne predstavujú klasické knihy a pracovné zošity, ktoré obsahujú neaktuálne a neautentické články. Texty sú pre žiakov nezaujímavé a nudné. Novšie verzie výtlačkov sa už približujú k vnímaniu sveta našimi žiakmi. Avšak, z vlastnej skúsenosti viem, že kúpa nových kníh býva problémom ako pre školu, tak aj pre samotných žiakov. Preto je učiteľ nútený vyhľadávať zaujímavé

a vhodné články z iných zdrojov, napr. z internetu. Záleží len od učiteľa, či si na to nájde čas, snahu a chuť.

- **Video hodiny:** Využívanie rôznych krátkych filmov a video ukážok môže spestriť vyučovaciu hodinu do takej miery, že sa žiaci začnú na hodiny viac tešiť. Často to býva prvý krok k zblížovaniu a utužovaniu vzťahu učiteľ - žiaci. Dôležitý je výber obsahovej stránky videa, jeho súčasnosť a samozrejme vhodný výber jazykovej úrovne. Tento spôsob opätovne závisí od šikovnosti a ochoty učiteľa vyhľadávať vhodné video nahrávky.
- **Informačno - komunikačná technológia:** súčasná spoločnosť si priam vyžaduje znalosť pri používaní rôznych informačno- komunikačných technológií. Žiaci ich považujú za súčasť každodenného života. Už skoro všetky školy disponujú IKT vybavením s rôznym príslušenstvom. Využívajú sa na hodiny technického charakteru. Ak už sa využívajú aj na vyučovanie iných predmetov, ako je napríklad cudzí jazyk, často je to iba forma testov alebo prezentácií. Je dôležité žiakom ukázať, že počítač, tablet alebo ich moderný typ telefónu sa dá využiť aj na skutočné získavanie nových poznatkov. Je pravda, že častým problémom v tomto prípade býva neznalosť učiteľov pracovať s IKT pomôckami. Práve preto, táto forma motivácie často neprináša očakávané výsledky. Žiaci postupne strácajú chuť vypracovávať testy cez počítač a učiteľ upadne do bežnej rutiny.
- **Autentické situácie:** dôležitosť autentickosti situačných dialógov počas vyučovania cudzích jazykov je často podceňovaná. Učiteľ zadá žiakom zadanie vytvoriť dialóg na určitú tému. Žiaci pracujú vo dvojiciach. Vytvorenie dialógu na určitú vymyslenú tému v klasickom prostredí triedy môže u niektorých žiakov vyvolať neochotu až pocit absurdnosti. Vplyv prostredia na kreativitu žiakov je pre ich efektivitu práce veľmi dôležitý. Vytvorenie dialógu medzi predavačkou a zákazníčkou je vhodné prezentovať priamo v najbližšom nákupnom centre. Samozrejme, aj tento spôsob invencie je sprevádzaný určitými organizačnými podmienkami, ako menšia skupina žiakov a ochota zo strany učiteľa aj vedenia školy. Niekedy stačí vytvorenie provizórneho pultu v obchode priamo v triede. Žiaci túto formu prezentovania ich vlastných dialógov chápu ako zaujímavejšiu a hlavne autentickerejšiu spôsob vyjadrovania sa v cudzom jazyku.
- **Kvízy a hry:** vytváranie rôznych kvízov, testov a krížoviek samotnými žiakmi vždy prináša niekoľko pozitív. Žiaci sú priamo zapojení do vyučovacieho procesu, využívajú svoju tvorivosť, sami vyhľadáujú potrebné informácie, zdokonaľujú svoje jazykové schopnosti a v nemalej miere rozvíjajú svoju zručnosť prezentovania samých seba pred inými žiakmi v triede. Vyučovacia hodina s prvkami prezentovania vlastných prác žiakov nadobúda charakter správneho využitia času a rozdelenia hodiny učiteľom.
- **Výmena úlohy:** táto forma nie je veľmi často prezentovaná na hodinách cudzieho jazyka z dôvodu obavy zo strany učiteľa a niekedy aj žiakov. Žiak sa stáva učiteľom počas vyučovacej hodiny. Učiteľ mu na začiatku vymedzí čas, priestor a tému na diskusiu. Zvyčajne je žiak oboznámený vopred, aby sa mohol na túto úlohu vedomostne pripraviť. Stačí zadať jednoduchú tému spojenú s rôznymi štýlmi hudby, kde má žiak prezentovať to, čo si vopred pripravil. Využíva videá a rôzne vlastné prezentácie ako túto tému priblížiť jeho spolužiakom. Následná diskusia so žiakmi pridáva na dôležitosť danej situácie. Samotní žiaci si tak sami vyskúšajú aké to je viesť vyučovaciu hodinu, vopred sa pripravovať na vyučovaciu hodinu a nakoniec prezentovať to takým spôsobom,

aby boli poslucháči motivovaní k diskusii. Táto forma motivácie si vyžaduje čas a hlavne trpezlivosť. Učiteľ je stále na vyučovacej hodine prítomný, napomáha žiakom a plní úlohu mediátora.

Učenie sa cudzích jazykov nám prináša veľa možností pre osobnostný a spoločenský rozvoj. Naopak, tí ľudia, ktorí odmietajú tento fakt, limitujú svoje možnosti rozvoja a nestávajú sa prospešným pre našu krajinu. Ovládanie cudzích jazykov prináša veľa výhod hlavne v osobnej, profesijnej, sociálnej a ekonomickej oblasti života. Žiaci učiaci sa cudzie jazyky zvyšujú svoju možnosť vstúpiť do mentality ľudí z iných krajín, lepšie spoznávať ich kultúru a prispievať tak k rozvoju seba samého. Snaha o pochopenie iných kultúr je v dnešnej dobe veľmi dôležitá, hlavne z dôvodu ekonomického a politického rozvoja krajiny. Príliš slabá snaha alebo úplne žiadna snaha o pochopenie iných kultúr má za následok slabú spoluprácu, nedôveru a vytváranie konfliktov.

Vstúpením do Európskej Únie sa naša krajina podieľa aj na zefektívňovaní trhu práce. Všetci žiaci majú po skončení štúdia právo na slobodné rozhodnutie kde a za akých podmienok pracovať. Čím ďalej tým viac zahraničných firiem rozširujú svoje pole pôsobnosti aj v našej krajine a naopak, naše Slovenské spoločnosti budujú svoje sídla v zahraničných krajinách. Práve preto, sa vždy snažím žiakom pripomínať a hlavne zdôvodňovať dôležitosť učenia sa cudzej reči.

3 SPRIEVODCA VEĽKOU BRITÁNIOU

Život bežného Angličana je pre nás Slovákov žijúcich vo svojej rodnej krajine často iba skreslená predstava o človeku so suchým humorom a prílišnou konzervatívnosťou. Kto už aspoň raz navštívil túto krajinu, tak môže povedať, že Veľká Británia skrýva v sebe mnoho podôb ako ľudí zaujať. Žiaci na stredných školách často kladú svojmu učiteľovi anglického jazyka otázku „Kedy pôjdeme aj my do Londýna?“. Učitelia ochotní zapojiť sa do rôznych projektov dokážu žiakom zabezpečiť 2 týždňový študijný alebo vyhliadkový pobyt do tejto krajiny. Nie všetci žiaci si to môžu finančne dovoliť, aj keď značná časť peňazí vyčlenená na tento projekt môže byť použitá práve na zaplatenie cesty a ubytovania.

Výber skupiny žiakov vhodnej na takýto výlet je určite podmienený niekoľkými faktormi, ako napríklad výchovno-vzdelávacie výsledky a snaha o rozvoj osobnosti. Čo však so žiakmi, ktorí nepreukazujú veľkú ochotu o vzdelávanie sa nielen v oblasti cudzích jazykov. Ako učiteľka cudzieho jazyka som pôsobila na Súkromnom Konzervatóriu v Košiciach, kde som pracovala so žiakmi na vyššej jazykovej úrovni a hlavne ochotou vzdelávať sa. Cestovanie do rôznych cudzích krajín, hlavne kvôli tancu, bolo s nimi jednoduchšie. Teraz pôsobím ako učiteľka anglického jazyka na Súkromnej strednej odbornej škole v Prešove. Počas niekoľkých rokov som nachádzala značné rozdiely v prístupe žiakov k ich vzdelávaniu. Práve preto, som sa rozhodla poskytnúť nápady ako spoznávať túto krajinu, ktorej jazyk vyučujem, priamo na vyučovacej hodine.

Žiaci strednej školy v študijnom odbore ukončia štúdium maturitnou skúškou. Maturitná skúška sa skladá z písomnej časti (test, sloh) a ústnej časti. Práve ústna časť maturitnej skúšky obsahuje 25 maturitných tém, na ktoré sa žiaci počas ich 4 alebo 5 ročného štúdia pripravujú. Väčšina maturitných tém predstavuje vyjadrenie žiakov ich vlastnými myšlienkami a názormi na danú problematiku. V porovnaní s maturitnou skúškou zo Slovenského jazyka, neočakáva sa od žiakov znalosť faktov, dátumov a poučiek. Avšak pri jazykovej úrovni B1, ktorú musia absolvovať žiaci odborných škôl, sa nachádzajú témy *Slovensko a Anglicky hovoriace krajiny*, alebo *Krajina, ktorej jazyk sa učím*.

Práve tejto téme je venovaná táto práca, ako úspešne zvládnuť ústnu časť maturitnej skúšky so žiakmi na vyučovacom procese. Obsah tejto témy je veľmi pekne spracovaný v rôznych knihách alebo dokonca je voľne prístupný na internete. Žiaci, ktorí majú osvojené správne študijné návyky nepreukazujú problémy s naučením a následným prezentovaním tejto tematiky. Úlohou učiteľa je pracovať aj so žiakmi, ktorí nie sú príliš naklonení k tradičnému spôsobu učenia sa, a už vôbec nie k samoštúdiu. V takomto prípade je učiteľ nútený vyhľadávať iné formy, ako zaujať svojich žiakov do takej miery, aby bolo ich vzdelávanie efektívne.

Táto kapitola opisuje jednotlivé body spoznávania krajiny, ktoré sú pre žiakov dôležité pri oboznamovaní sa s novým miestom. Následne sú tieto body prezentované na vyučovacích hodinách, ktoré sú detailne popisované. Je veľmi dôležité podotknúť, že každý bod predstavuje určitú zastávku, tzv. *stanovište*, ktoré je najprv vysvetlené a vhodnými argumentmi doplnené pre lepšie pochopenie čitateľa. Každé stanovište je potom prenesené na vyučovaciu hodinu. Všetky stanovišťa sú prezentované samotnými

žiakmi, ktorí pracujú vo dvojiciach. Ich príprava na vyučovaciu hodinu spočíva v práci s pomôckou, tzv. *indíciou*, od učiteľa a ich vyhľadávania nových poznatkov na danú tému. Ostatní žiaci plnia rolu *zvedavých turistov*. Všetci spolu navzájom spolupracujú pri objavovaní zaujímavých miest.

Stále kladiem dôraz na využívanie informačno-komunikačných technológií počas vyučovania, ako aj pri jeho príprave. Žiaci trávajú veľa času na internete, preto je potrebné využiť túto aktivitu v ich prospech. Z vlastnej pedagogickej skúsenosti viem posúdiť, že skoro každá zadaná úloha, ktorá závisela od využívania internetu, bola pre žiakov zaujímavejšia, ako iba naštudovanie materiálov, ktoré som im poslala. Hoci som zástankyňou klasického čítania kníh a získavania nových informácií, nie vždy sa mi to podarilo úspešne preniesť do vyučovacieho procesu tak, aby si to žiaci vyžadovali opätovne. Prílišné využívanie informačno-komunikačných technológií na vyučovaní nemôže nahradiť tradičnú formu výučby, slúži skôr na jej zdokonalenie, zjednodušenie práce pre učiteľa a zároveň pre zvýšenie motivácie žiakov.

V nasledujúcich podkapitolách sú prezentované jednotlivé stanoviska s detailným popisom vyučovacej hodiny a prílohou vo forme pracovného listu pre žiakov- turistov. Každá dvojica má k dispozícii pomôcku, ktorej sa majú pri príprave na hodinu pridržovať. Žiaci- sprievodcovia vždy prediskutujú svoju prípravu s učiteľom, aby sa vyhli možným gramatickým a stylistickým chybám v pracovnom liste. Pri ústnej prezentácii danej témy nie je nutné pridržovať sa správnych gramatických javov, inak sa stráca dojem tvorivosti a improvizácie žiakov. Cieľom je predviesť žiakom- turistom zozbierané informácie o krajine zaujímavou formou za neustálej prítomnosti učiteľa. Všetky nasledujúce vyučovacie hodiny boli reálne uskutočnené na Súkromnej strednej odbornej škole Pod Kalváriou v Prešove, a to v triede IV.B so študijným odbornom Hotelová akadémia. Tento odbor ponúka päťročné štúdium, preto s realizáciou tohto projektu začínam už v 4. ročníku na hodinách Konverzácie z anglického jazyka, ktoré navštevujú žiaci, budúci maturanti.

3.1 Stanovište I : Všeobecné údaje o krajine

Každá krajina má svoje špecifiká a pri jej spoznávaní je vhodné si ich naštudovať. Úlohou žiakov- sprievodcov je vytvoriť prípravu na vyučovaciu hodinu na základe mojej indície, ktorou je 13 minútové video o Britských ostrovoch. Video je dostupné na internete: <https://www.youtube.com/watch?v=rFoTYQQh07M> . So žiakmi využívam mimo vyučovania do veľkej miery e-mailovú komunikáciu, alebo školskú edupage stránku. Určená dvojica žiakov si video pozrie a urobí si poznámky. Následne začne pomocou internetu vyhľadávať údaje, ktoré považujú za dôležité. Finálny výsledok je ich vypracovanie pracovného listu alebo prezentácie. Nasledujúci opis vyučovacej hodiny je vytvorený mnou a slúži pre lepšie pochopenie celého projektu.

Vyučovacia hodina I.

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 4.B (1 skupina- 9 žiakov)

Študijný odbor: Hotelová akadémia

Predmet: anglický jazyk/ Konverzácia v anglickom jazyku

Téma: Vitajte vo Veľkej Británii

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívne:

- oboznámiť sa s novými poznatkami o Veľkej Británii
- aktívne sa zapojiť do spoznávania cudzej krajiny

Afektívne:

- získať istejší pocit pri komunikácii v anglickom jazyku
- uvedomiť si dôležitosť zapájania sa do skupinovej práce

Psychomotorické:

- využiť video ako štart pre vlastnú produktívnu prácu

Kompetencie:

- dokázať vyjadriť vlastné aj získané myšlienky v cudzom jazyku
- aktívne sa zapojiť do spolupráce
- prezentovať vlastné myšlienky pred ostatnými žiakmi

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: frontálna, individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, diskusia, fixačná metóda

Učebné pomôcky: prezentácia PPT: príloha 1, pracovný list: príloha 2

internet: <https://www.youtube.com/watch?v=rFoTYQQh07M>

Vyučovacia hodina začína spoločným pozdravom a privítaním. Žiaci- turisti sedia na svojich miestach v laviciach. Aj keď tieto vyučovacie hodiny patria do kategórie voliteľných predmetov, akou je Konverzácia v anglickom jazyku, učiteľ nesmie dovoliť žiakom chápať túto hodinu ako voľnú hodinu. Platia tu tie isté pravidlá ako na bežnej vyučovacej hodine anglického jazyka. Vytvorenie príjemnej klímy na vyučovanie je potrebné na každej hodine, no stále za predpokladu, že žiaci vnímajú pocit zodpovednosti za svoju pracovnú aktivitu. Dvaja vopred určení žiaci- sprievodcovia, pristúpia pred triedu keď ich vyzvem a predstavím ostatným žiakom zámer dnešnej hodiny konverzácie v anglickom jazyku. Všetkých žiakov upozorním, aby sa snažili používať výlučne anglický jazyk počas dnešnej hodiny. Frázu „ *What does this word mean?*“ pre prípad, ak je im nejaké slovo neznáme, už majú z predchádzajúcich hodín osvojenú

Sprievodcovia sa predstavia a začnú žiakov vítať vetou „ *Hello, dear tourists from Slovakia. Welcome to Great Britain tour!* „ Počas mojej pedagogickej praxe som zistila, že žiaci sa radi hrajú a pretvárajú do postáv a rol niekoho iného. Využívajú pritom svoj talent, charakter a chuť predvádzať sa. Tí žiaci, ktorí sú plachej povahy a neradi bývajú v centre pozornosti, sú vo dvojici práve so žiakmi, ktorí ich môžu trochu nabudiť do aktívnej spolupráce.

Vždy žiakom radím, aby začali vyučovaciu hodinu niečím zaujímavým, čo ostatných žiakov uvedie do témy. Sprievodcovia na tejto hodine začali krátkym videom s názvom *An introduction to Britain* v časom limite 4:44 minút.

Obrázok 1 An introduction to Britain

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=NL66NfKUWDE>

Video v skratke predstaví Spojené Kráľovstvo, jeho rozdelenie, hlavné mesto, základné kultúrne pamiatky a rôzne zaujímavosti špecifické práve pre túto krajinu. Tento krátky vstup do témy je pre žiakov dôležitý hlavne z dôvodu usmernenia niektorých ich už nadobudnutých vedomostí spojených práve s touto anglicky hovoriacou krajinou.

Po skončení videa, kladú turistom otázky, ako sú: „*Did you like this video?*“, „*Did you understand everything about this short video?*“, „*What countries makes the UK?*“, „*What countries makes Great Britain?*“. Odpovede na tieto vopred pripravené otázky sú od ostatných žiakov kladné. Väčšina z nich dokázala vymenovať krajiny, ktoré patria do Spojeného kráľovstva a ktoré sú súčasťou Veľkej Británie. Základne rozdiely už dokázali identifikovať.

Žiakom a mne sú rozdané pracovné listy (vid'. Príloha 2) vytvorené žiakmi-sprievodcami. „*Please, dear tourists, look at these worksheets and tell us if it looks easy or difficult.*“ - opýta sa jeden zo sprievodcov. Odpovede sú rôzne. Väčšina žiakov prikyvuje a odpovedá zväčša jednoslovne: „*Easy!*“ Vzhľadom k tomu, že som žiakom- sprievodcom nechcela vstupovať do ich prednášky, odpovedala som ako turista, ale celou vetou: „*This worksheet is quite easy.*“ Niektorí študenti pochopila, že sa majú snažiť odpovedať celými vetami, nie iba jednoslovne.

„*What is in the exercise 1?*“ - pýta sa druhý zo sprievodcov. Jeden turista pohotovo reaguje: „*Map of the United Kingdom!*“ Sprievodca prikývne a zopakuje odpoveď, ale v plnom znení: „*Yes, there is a map of the United Kingdom.*“ Vyzve ich, aby sa snažili identifikovať niektoré zo zadaných miest na mape. Žiaci vedia vyznačiť Anglicko, Škótsko, Wales, Severné Írsko a Londýn. Značné problémy majú s Atlantickým Oceánom, Severným morom a mestami Cardiff a Edinburgh.

Žiaci- sprievodcovia medzi tým pripravujú svoju PPT prezentáciu. Po chvíli, vyzvú žiakov- turistov, aby im venovali pozornosť. „*Dear Slovak tourists, if you want to know more information about Great Britain, watch out our short presentation.*“ Druhý sprievodca doplní: „*Use new information to make exercises 1 to 10 in your worksheet.*“ Následne spustia prezentáciu, ktorá ma presne 10 obrázkov. (vid'. Príloha 2) Pri každom obrázku sa striedajú a opisujú čo sa tam nachádza. Už pri príprave na túto hodinu som im odporučila stáť po stranách interaktívnej tabule a snažiť sa sledovať aj záujem žiakov- turistov. Stres a napätie už z nich síce opadlo, ale ich schopnosti rečnického prejavu sú aj tak troška strohé. Prezentácia trvá približne 10 minút. Žiakom- turistom sa

zdali smiešne niektoré tradičné jedlá a zvyky krajiny. Niektoré slová ako, *moor, wasteland, innards, oatmeal, eel pie* boli žiakom- turistom neznáme. Vzhľadom k tomu, že som na to pri príprave na hodinu žiakov- sprievodcov upozorňovala, mali prichystané vzorové obrázky na vysvetlenie týchto žiakom neznámych slov. (vid'. Príloha 3)

Po skončení prezentácie začnú žiaci- sprievodcovia nabádať žiakov- turistov, aby sa snažili vyplniť otázky v pracovnom liste. Po 7 minútach, keď je vidieť, že žiaci ukončili svoju prácu, navrhne jeden zo sprievodcov, aby si spoločne skontrolovali svoje odpovede. „*Let`s check your answers.*“ Sprievodcovia sa striedali pri čítaní otázok. Ak tam nebol žiaden ochotný turista na odpoveď, boli už konkrétni a vyvolávali podľa ich skutočných mien.

Na záver hodiny, sprievodcovia kládli otázky vtipnou formou, ako: „*What are haggis?*“ „*Do you like it?* “ „*Do you want eel pie for your lunch?* “ „*Are you hungry now?* “. Koniec hodiny doplnili slangovou frázou na vyjadrenie rozlúčky: „*Catch you later!*“ Jeden z nich ju napísal na tabuľu, aby ostatní žiaci lepšie identifikovali pre nich nový neformálny štýl pozdravu.

Domáca úloha:

Žiaci majú za úlohu vybrať jednu z predstavovaných krajín, ktorú by radi navštívili. Musia to zdôvodniť a udať aspoň dve špecifikácie daného regiónu Veľkej Británie.

Skúsenosti a odporúčania:

Žiaci veľmi radi ocenia iný prístup učiteľa k vysvetľovaniu alebo podávaniu novej látky počas vyučovacej hodiny. Zoznamovanie sa s novými témami prostredníctvom čítania textu je pre nich zvyčajne veľmi nezaujímavé a miestami až úmorné. Predstava, že hodinu budú viesť ich spolužiaci, v nich prvom rade vyvolala zvedavosť o to, čo sa bude diať. To, že sa samotní žiaci museli pričiniť o prípravu na vyučovanie, zostaviť pracovné listy a prezentáciu a nakoniec o celkový sled udalostí počas vyučovania, im dodáva pocit zodpovednosti a vážnosti. Začnú chápať koľko času musí stráviť samotný učiteľ pri príprave na vyučovaciu hodinu, ak chce v dostatočnej miere žiakov zaujať. Prípravu si žiaci vytvárali v ich voľnom čase, za pomoci e-mailovej komunikácie so mnou. Nie vždy počas prestávok je čas na malú opravu gramatických chýb. Je dôležité poznamenať, že výber dvojice práve k tejto prvej zastávke počas poznávania Veľkej Británie nebol náhodný. Dvojicu tvorí väčšinou žiak na vyššej jazykovej úrovni a žiak, ktorý potrebuje trošku pomôcť pri učení a odolávaní strachu z neúspechu. Dvojicu pri prvom stanovišti tvoria žiaci s priemernými jazykovými schopnosťami. Dôvod je nasledovný, títo žiaci pôsobia povzbudivo pre ostatných žiakov v triede.

Na hodine majú žiaci- sprievodcovia k dispozícii interaktívnu tabuľu a projektor. Vzhľadom k tomu, že práca s technológiami pre nich nevytváta problém, zvládnu tento proces niekedy skôr ako samotný učiteľ. Žiaci- turisti dostanú pracovné listy a prezentáciu, ktorú im sprievodcovia predstavili plus samotné video je im následne po hodine poslané do ich zložky cez školský portal edupage. Možno sa niekomu bude zdať tento spôsob komplikovanejší, ako bežné čítanie a prekladanie textu na vyučovacej hodine. Zastávam však názor, že samotný neaktívny učiteľ nemôže dosiahnuť akúkoľvek snahu od žiakov.

3.2 Stanovište II : Známe mesto v krajine

Kultúrne pamiatky v cudzej krajine sú významnou súčasťou jej spoznávania. Úlohou žiakov je o nich vedieť základné informácie, ktorými by mohli disponovať pri opise obrázkov. Práve vizuálny podnet je prvou časťou každej maturitnej skúšky z cudzieho jazyka. Žiaci zvyčajne poznávajú niektoré svetoznáme kultúrne pamiatky nachádzajúce sa v danom meste, avšak chýba im niekoľko základných informácií čím sa napríklad preslávili. Nie je potrebné žiakom prezentovať dátumy a čísla, ale snažiť sa nájsť takú informáciu, ktorá je zapamätateľná a možno aj niečím zaujímavá. Žiaci- sprievodcovia dostali ako pomôcku video a internetový odkaz na stránku, kde môžu nájsť zaujímavé informácie o pamiatkach v Londýne.

Video je dostupné na internete: <https://www.youtube.com/watch?v=mX91StxUMyA>

Vyučovacia hodina II.

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 4.B (1 skupina- 9 žiakov)

Študijný odbor: Hotelová akadémia

Predmet: anglický jazyk/ Konverzácia v anglickom jazyku

Téma: Výlet Londýnom

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívne:

- spoznať kultúrne pamiatky v Londýne
- aktívne spolupracovať prezentovaní známych pamiatok v Londýne

Afektívne:

- získať istejší pocit pri komunikácii v anglickom jazyku
- uvedomiť si dôležitosť zapájania sa do skupinovej práce

Psychomotorické:

- využiť video ako štart pre vlastnú produktívnu prácu

Kompetencie:

- dokázať vyjadriť vlastné aj získané myšlienky v cudzom jazyku
- aktívne sa zapojiť do spolupráce
- prezentovať vlastné myšlienky pred ostatnými žiakmi

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: frontálna, individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, diskusia, fixačná metóda

Učebné pomôcky: prezentácia PPT: Príloha 4, pexeso: Príloha 5, kvíz: Príloha 6 internet:

<https://www.youtube.com/watch?v=mX91StxUMyA>, <http://projectbritain.com/>

Vopred určená dvojica žiakov mala pri príprave menšie problémy. Nechceli sa opakovať s prezentáciou. Upokojila som ich, že forma ako budú prezentovať ich tému pred triedou je síce podstatná, ale to neznamená, že nemôžu použiť opätovne formu prezentácie. Nakoniec sa rozhodli ju doplniť krátkym kvízom a pexesom s obrázkami.

Vyučovacia hodina začína tak ako predošlá, pozdravom a predstavením témy. Žiaci- sprievodcovia majú trošku trému, preto im na úvod pomôžem. „ *We are going to learn*

about some interesting places in London. These tourist guides will show us what we can find in London. “ Potom si sadnem k ostatným žiakom- turistom do lavice. Sprievodcovia začnú pustením videa, ktoré som im ja ponúkla.

Obrázok 2: City of London

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=mX91StxUMyA>

Celé video trvá necelých 8 minút. Obsah videa zahŕňa dvojdňový výlet strávený v Londýne, kde sú zachytené základné kultúrne pamiatky Londýna. Celé video je bez slov za asistencie príjemnej hudby. Žiaci majú možnosť v tichosti vnímať prostredie typické pre túto krajinu a zároveň zistiť, čo všetko z toho už poznajú.

Video skončí a žiaci- sprievodcovia kladú žiakom- turistom otázky, ako napríklad: „ *Did you recognize all places in this video?*“ „ *What is the name of the most famous bridge in London?* “, „ *Have you ever been to London?* “. Turisti odpovedajú pohotovo, ale jednoslovne. Sprievodcovia ich nenabádajú odpovedať celou vetou. Aby turistov zaujali, rozdali každej dvojici pexeso (vid' Príloha 5). Pexeso obsahuje niekoľko obrázkov s hlavnými kultúrnymi pamiatkami v Londýne. Všetky obrázky sú následne použité v prezentácii. Pexeso je vynikajúcou formou na odľahčenie atmosféry a zároveň precvičenie pamäti. Je nutné žiakov upozorniť, aby aj pri tejto aktivite používali výlučne cudzí jazyk.

„ *Dear Slovak tourists, watch out our presentation about interesting places in London.*“- jeden zo sprievodcov vyzval turistov, aby im venovali pozornosť. Samotná prezentácia trvala približne 10 minút. (vid' Príloha 4) Žiaci- turisti sa pýtali otázky, ako napríklad: „ *Who lived in the Houses of Parliament in the past?*“, „ *How much does one ride at the London eye cost?*“, „ *Do I have to whisper in the Whispering gallery?*“ Jeden zo sprievodcov vedel pohotovo odpovedať na prvú otázku, „ *It was Henry VIII. It was called the Westminster Palace.*“ Následne padla ďalšia otázka od turistov: „ *Who was Henry VIII?*“ „ *He was king of England and he had six wives.*“- odpovedal ten istý sprievodca. Zrazu sa otočil ku mne opýtal sa ma, „ *Can I show you something funny?*“ S prekvapením som prikývla. Pohotovo na internete našiel internetový odkaz so zábavnou piesňou o Henrichovi VIII.

Video je dostupné na internete: <https://www.youtube.com/watch?v=Pb4j29AbQXQ>.

Obrázok 3: I am King Henry

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=Pb4j29AbQXQ>

Toto veľmi vtipné video rozosmialo všetkých vrátane mňa. Žiaci- sprievodcovia svojou pohotovosťou úplne zbavili triedu pocitu, že sa vlastne niečo učia. Po skončení videa, si dokonca pár žiakov- turistov ešte stále pospevovalo základný refrén piesne.

Keď sa všetci upokojili, sprievodcovia pokračovali v svojom témou krátkym kvízom k prezentácii. (viď Príloha 6) Kvíz obsahuje 15 jednoduchých otázok k danej téme, ktoré sa vyskytovali v ich prezentácii. Žiaci mali 7 minút na odpovede. Väčšina z nich skončila skôr. Po následnom skontrolovaní správnych odpovedí, žiaci- turisti označili krátky kvíz za jednoduchý. Dvaja žiaci preukázali problémy s otázkami 11 a 13. Žiaci- sprievodcovia im v prezentácii ukázali tie obrázky, ktoré sa týkajú práve týchto dvoch otázok.

Výlet Londýnom žiaci- sprievodcovia ukončili opätovne piesňou *I am King Henry* a všetci si zborovo pospevovali.

Domáca úloha:

Žiaci majú za úlohu zistiť odpovede na ich otázky, na ktoré im sprievodcovia nedokázali odpovedať. Prvá otázka sa týkala Londýnskeho oka, koľko stojí lístok za jednu jazdu kolotočom. Druhá otázka sa týkala Whispering Gallery, či sa tam musí šepkať. Žiaci majú zistiť prečo má galéria takýto názov.

Skúsenosti a odporúčania:

Vopred určená dvojica žiakov- sprievodcov patrí medzi prospechovo priemerných žiakov, kde jeden z nich je veľký introvert. Nerád sa prezentuje a stáva centrom pozornosti. Už pri samotnej odpovedi, má tendenciu rozprávať veľmi ticho, aby ho ostatní spolužiaci nepočuli. Na moje počudovanie, prezentáciu zvládol veľmi slušne. Hoci je pravda, že jeho spolužiak hral úlohu jednoznačného vodcu. Práve tento žiak prišiel s nápadom pustiť vtipnú pieseň o Henrichovi VIII. Keď som sa ho po vyučovacej hodine opýtala na to, ako k tejto piesni prišiel, povedal mi, že toto video bolo kedysi hitom na jednej sociálnej sieti. Aj ja som sa niečo nové naučila.

Musím uznať, že hoci mali títo žiaci obavy, ako zvládnu viesť hodinu v anglickom jazyku, prekvapili všetkých a hlavne seba samých. Vzhľadom k tomu, že žiaci-sprievodcovia neboli schopní odpovedať na všetky otázky od turistov, je vhodné do budúcnosti mať pripravené stručné podklady ku každej z prezentovaných pamiatok. Aj keď je internet na vyučovacej hodine k dispozícii, nie je možné stále pohotov zareagovať.

3.3 Stanovište III. Kto reprezentuje krajinu

Každá krajina má určitých ľudí, ktorý sa svojim pôsobením pričínili k jej zveľad'ovaniu, alebo ju nejakým spôsobom reprezentujú. Ak je to krajina s monarchiou, o to väčší dôraz kladieme na spoznávanie jej členov. V dnešnej dobe nie je problém vyhľadať informácie týkajúce sa tejto témy. Kráľovská rodina v Anglicku je mnohopočetná monarchia, ktorá má svojich obdivovateľov, ale aj neprajníkov. Je verejne známe, že Angličania svoju kráľovnú milujú, no stále sa nájdu aj jej odporcovia. Úlohou žiakov je spoznať hlavných členov Kráľovskej rodiny, vzťahy medzi nimi a čím sú známi. V nasledujúcom detailnom popise vyučovacej hodiny budú sprievodcovia traja. Tretie stanovište bude trvať v rozmedzí dvoch vyučovacích hodín.

Ako základnú indíciu dostali žiaci tri krátke videá dostupné na internete:

1. <https://www.youtube.com/watch?v=hrEE9lJemb8>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=6fZJqCa5NCO>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=4DTLku-mkns>

Všetky videá zobrazujú Kráľovnú Alžbetu II od jej korunovácie.

Vyučovacia hodina III.

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 4.B (1 skupina- 9 žiakov)

Študijný odbor: Hotelová akadémia

Predmet: anglický jazyk/ Konverzácia v anglickom jazyku (2x 45 min.)

Téma: Britská Kráľovská rodina

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívne:

- aktívne spoznávať členov Britskej Kráľovskej rodiny
- spolupracovať s ostatnými žiakmi počas vyučovacej hodiny

Afektívne:

- snažiť sa odbúrať obavy z nesprávnej komunikácii
- uvedomiť si dôležitosť zapájania sa do skupinovej práce

Psychomotorické:

- využiť video ako štart pre vlastnú produktívnu prácu a rozvíjať produktívne jazykové zručnosti

Kompetencie:

- aplikovať skúsenosti z predchádzajúcich hodín na zvládnutie zaujať pozornosť svojich spolužiakov
- dokázať vyjadriť vlastné aj získané myšlienky v cudzom jazyku
- aktívne sa zapojiť do spolupráce
- prezentovať vlastné myšlienky pred ostatnými žiakmi

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: frontálna, individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, diskusia, fixačná metóda

Učebné pomôcky: prezentácia PPT: Príloha 8, pracovný list: Príloha 7

internet:

<https://www.youtube.com/watch?v=hrEE9Ijemb8>,
<https://www.youtube.com/watch?v=6fZJqCa5NC0>,
<https://www.youtube.com/watch?v=4DTLku-mkns>

Úvod vyučovacej hodiny je opäť venovaný pozdravu, krátkemu uvítaniu na hodine a uvedeniu žiakov do dnešnej témy. Traja žiaci- sprievodcovia sú už nachystaní, aby predviedli, čo si pripravili k téme Britská Kráľovská rodina. Na úvod sa predstavia a zaželajú príjemný čas strávený na dnešných dvoch hodinách konverzácie z anglického jazyka. „*Have a nice time with us during the short visit of British Royal Family.*“ Začnú spustením troch krátkych videí, ktoré plnili zároveň pomoc pri ich príprave na dnešnú hodinu. Videá majú priemerne 7 minút a prezentujú Britskú kráľovnú Alžbetu II od jej narodenia až po obdobie pred svadbou Princa Williama a Kate.

Obrázok 4: Queen Elizabeth II (1926-Present) – Pt 1/3

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=hrEE9Ijemb8>

Prvé video trvá necelých osme minút. Znázorňuje začiatky života Kráľovnej Alžbety II, od jej narodenia, detstva, vydaja za Princa Philipa a nakoniec aj smrť jej otca.

Obrázok 5: Queen Elizabeth II (1926-Present) – Pt 2/3

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=6fZJqCa5NC0>

Druhé video trvá vyše 8 minút. Začína korunováciu Britskej kráľovnej. Pokračuje začiatkami jej panovania, narodenie jej štyroch detí a nakoniec zlúčenie byť matkou, ako aj panovníčkou.

Obrázok 4: Queen Elizabeth II (1926-Present) – Pt 1/3

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=hrEE9ljemb8>

Tretie, posledné video je dlhé 7 minút a 20 sekúnd. Hneď na úvode oznamuje ako sa Lady Diana stala známa pre celý svet. Znázorňuje jej manželstvo s Princom Charlesom aj s problémami, ktoré celá verejnosť riešila. Opisuje narodenie ich dvoch synov a nakoniec autonehodu, pri ktorej zomrela.

Žiaci so záujmom pozerali všetky tri videá. Po skončení tretieho videa, sa žiaci-sprievodcovia pýtajú turistov otázky, ako napríklad: „*Did you like these videos?*“ „*Did you understand all three videos?*“ „*Which part did you like the most?*“. Žiaci-turisti odpovedali rôzne na otázku, či rozumeli všetkým trom videám. Najviac sa im páčila prvá časť zo série troch videí.

Turisti mali za úlohu vyplniť prvé zadanie z krátkého pracovného listu. (vid' Príloha 7) Podstatou bolo priradiť mená k daným fotografiám určitých členov Britskej Kráľovskej rodiny. Žiaci nevedeli všetky mená daných ľudí, lebo neboli všetky spomenuté v sérii troch videí. Išlo o všeobecnú znalosť informácií pri tejto téme. Následne im žiaci-sprievodcovia navrhli, že pomôžu, a to tak, že im pustia prezentáciu. Tak im priblížia aspoň stručné informácie o Britskej Kráľovskej rodine. (vid' Príloha 8) Prezentácia trvala približne 12 minút. Obsahuje 15 obrázkov, ktoré znázorňujú niektorých členov rodiny. Žiaci-turisti si počas prezentácie stihnú zapisovať mená k správnym fotografiám znázornených ľudí. Ani jeden žiak neprejavoval žiaden problém s vypracovaním tejto úlohy.

Následne žiaci prešli na úlohu číslo dva, kde mali zistiť či sú dané vety pravdivé, alebo nie. Ak sú nepravdivé, tak tieto tvrdenia je potrebné opraviť. Úlohu žiaci vypracovali vo dvojiciach a neprejavovali žiaden náznak problémov. Preto sa mohli presunúť k úlohe č. 3. Žiaci si majú predstaviť, že sa stali panovníčkou Anglicka. Ich úlohou je pripraviť si odpovede k pomôckam v zadaní úlohy. Majú povedať kto sú, kde bývajú, spomenúť rodinu, prácu a nakoniec záľuby. Pripravujú sa individuálne. Dvaja žiaci majú problém sformulovať vety o ich rodine. S malou pomocou to nakoniec zvládnu. Príprava trvala asi 10 minút. Následne každý žiak prečíta svoje vety, ktoré vytvoril, vrátane mňa.

Na záver vyučovacej hodiny, žiaci-sprievodcovia zaželajú turistom krásny deň a pripomenú žiakom, že Britskú Kráľovskú rodinu môžu sledovať aj na obľúbenej sociálnej sieti. Dostupné na internete: <https://www.facebook.com/TheBritishMonarchy>.

Domáca úloha:

Domáca úloha pre žiakov znela zistiť poradie budúcich panovníkov Anglicka podľa poradia. Žiaci majú využívať internetové zdroje. Sami vyhládajú možných budúcich panovníkov krajiny podľa ich práva zasadiť na trón Veľkej Británie.

Skúsenosti a odporúčania:

Vyučovacia hodina prebehla bez problémov. Vzhľadom k nepárnemu počtu žiakov v skupine, túto hodinu viedli 3 sprievodcovia namiesto dvoch. Prípravu zvládli dobre. Je však pravda, že jej venovali asi rovnaký čas akoby boli iba dvaja. V skupinke mali o jedného žiaka viac, ako ostatní. Preto sa od nich očakávalo, že budú trochu inovatívnejší. Prezentácia bola ostatným žiakom po hodine preposlaná na ich účet v edupage.

Výhodou bolo, že príprava neobsahovala zbytočné informácie, ktoré by mohli ostatných žiakov zmiasť a možno aj trochu jej zložitou znechutiť. V budúcnosti by som prehodnotila výber troch videí na niečo modernejšie.

3.4 Stanovište IV. : Stravovanie

Národné jedlá každej krajiny vo svete majú svoje špecifiká. V dnešnej dobe sa svetové kuchyne prezentujú na každom kroku. Spoznávanie cudzej krajiny bez jej národného jedla je skoro nemožné. Jedlo nám prezrádza čo to z kultúry, mentality, ale aj životného štýlu danej krajiny. Výhodou tejto témy je, že si žiaci môžu sami pripraviť niektoré z cudzokrajných jedál. Naša škola je orientovaná na spoločné stravovanie, preto som od vopred vybraných žiakov k tejto téme očakávala kúsok originality a inovácie. Okrem ponúkaného videa, som žiakov pripomenula, že majú k dispozícii nespočetne veľa možností, ako ich spolužiakom prezentovať stravovanie vo Veľkej Británii. Internet ponúka veľký výber videí, obrázkov, postupov a popisov.

Pomôcka pre dvojicu žiakov je opäť krátke video dostupné na internete:
http://vk.com/video-51506472_165631301

Vyučovacia hodina IV.

Vyučujúci: Mgr. Dominika Polomská

Škola: Stredná súkromná odborná škola, Pod Kalváriou 36, 080 01 Prešov

Trieda: 4.B (1 skupina- 9 žiakov)

Študijný odbor: Hotelová akadémia

Predmet: anglický jazyk/ Konverzácia v anglickom jazyku (2x 45 min.)

Téma: Jedlo v Británii

Ciele vyučovacej hodiny:

Kognitívne:

- spoznávať tradičné britské jedlá
- spolupracovať s ostatnými žiakmi počas vyučovacej hodiny

Afektívne:

- zapojiť svoj talent do spolupráce s inými žiakmi
- snažiť sa odbúrať obavy z nesprávnej komunikácii
- uvedomiť si dôležitosť zapájania sa do skupinovej práce

Psychomotorické:

- prípravou jedla a názornými ukážkami prispieť k rozvoju komunikačných zručností

Kompetencie:

- aplikovať skúsenosti z predchádzajúcich hodín na zvládnutie zaujať pozornosť svojich spolužiakov

- dokázať vyjadriť vlastné aj získané myšlienky v cudzom jazyku

- aktívne sa zapojiť do spolupráce

- prezentovať vlastné myšlienky pred ostatnými žiakmi

Typ vyučovacej hodiny: kombinovaná hodina

Organizačná forma: frontálna, individuálna, skupinová

Vyučovacie metódy: motivačná metóda, názorno-demonštračná metóda, diskusia, fixačná metóda

Učebné pomôcky: slovná zásoba PPT: Príloha 9, pracovný list: Príloha 10

internet: http://vk.com/video-51506472_165631301

Vyučovacia hodina vo forme štvrtého stanovišťa pri spoznávaní Veľkej Británie je zameraná na stravovanie a typické jedlá v Británii. Každý máme určitú predstavu o tradičnom jedle v tejto krajine, avšak podstatou dnešnej hodiny je nazrieť k spôsobu celkového stravovania. Po úvodných vetách pristúpi dvojica žiakov- sprievodcov pred tabuľu a ja im prenechám priestor pre ich podanie témy Jedlo v Británii.

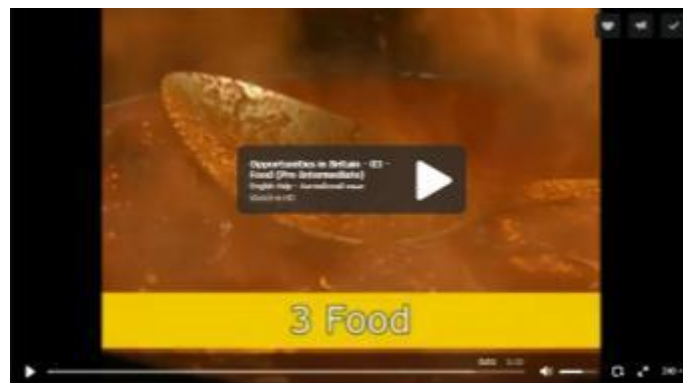
„Dear Slovak tourists, today we are going to speak about British food. What is traditional Slovak dish?“, hneď na úvod položil jeden zo sprievodcov otázku na tému nášho tradičného jedla. Žiaci- turisti vykriekli: „halušky!“ Nastal krátky smiech a sprievodcovia pokračovali: *„And do you know what is traditional British food?“. V triede nastalo ticho. Následne jeden z turistov vyhlási, „I think, traditional British food is fish and chips.“* Sprievodcovia mu dali za pravdu a pokračovali krátkou prezentáciou obsahujúcou 11 obrázkov so základnou slovnou zásobou, ktorá bude potrebná aj pri sledovaní videa. (viď Príloha 9)

Žiaci- turisti nemajú problém pochopiť významy prezentovaných slov, keďže priložené obrázky dosť jasne znázorňujú čo dané slovo znamená. Po krátkej prezentácii, sprievodcovia rozdajú turistom pracovné listy (viď Príloha 10) a vyzvú ich k nahliadnutiu prvej úlohy. Vysvetlia im, čo je ich úlohou, požiadajú ich, aby pracovali samostatne a nechajú im 7 minút na vypracovanie prvej úlohy.

Spájanie slova s ich významom je tradičný spôsob zistenia, či žiaci danú slovnú zásobu ovládajú. Ak aj je im nejaké slovo neznáme, tzv. vylučovacou metódou prídu na správnosť vypracovania tejto úlohy. Žiaci sú zvyknutí na tento druh cvičenia, pre im nerobí problém pochopiť, čo je ich úlohou. Používajú poznámky, ktoré si robili počas krátkej prezentácie. Po skončení práce, sprievodcovia zapnú prezentáciu ešte raz a pri každom slove s obrázkom vyzvú jedného turistu k prečítaniu prideleného významu slova. Všetky slová majú žiaci pridelené správne.

„Now we are going to watch a short video about Food in Britain. Please, be concentrated.“, vyzve jeden zo sprievodcov turistov, aby sa snažili sústrediť na prezentované video. Najprv si však prečítajú zadanie a obsah druhej úlohy v druhom cvičení. Podľa stratégie používaných pri sledovaní videa a následnom vypracovaní úloh k videu by mali žiaci pozerať video tri krát. Prvé sledovanie je bez upozornenia na určité prvky, druhé

sledovanie je už s prečítaním zadania k cvičeniu a posledné sledovanie slúži na kontrolu správnosti zadaných odpovedí. Žiaci- sprievodcovia však usúdili, že video bude pustené trikrát, ale celkovo, nie ku každému cvičeniu zvlášť.

Obrázok 5: Food

Prameň: http://vk.com/video-51506472_165631301

Prezentované video má 5 minút a 10 sekúnd. Obsahom videa je stručná prezentácia tradičného stravovania a konkrétnych jedál vo Veľkej Británii. Všetky slová, ktoré boli predstavené na začiatku hodiny v krátkej prezentácii, sa nachádzajú vo videu. Niektorí žiaci sledujú iba video, ostatní sa snažia sledovať video a súčasne aj vety v druhom cvičení pracovného listu. Ich úlohou je zistiť, či sú dané tvrdenia podľa videa pravdivé, alebo nie. Niektorí žiaci stíhajú zapisovať označenie *true* a *false* k vetám.

Po skončení videa, žiaci- sprievodcovia kladú opätovne otázky týkajúce sa pochopenia videa. Následne rozoberajú správnosti viet nachádzajúcich sa v cvičení dva. Hoci je obsah pracovného listu úrovňovo vyššie, ako v predchádzajúcich pracovných listoch, žiaci nepreukázali problém pri zistení správnosti zadaných viet.

Žiaci- sprievodcovia upozornia žiakov- turistov na druhé sledovanie videa a nahliadnutie k tretiemu cvičeniu. Cvičenie obsahuje 6 okruhov stravovania: raňajky, nakupovanie jedla, obed, pred- pripravené jedlá, domáce stravovanie a stravovanie vonku. Úlohou žiakov je odpovedať na všetky otázky nachádzajúce sa v tomto cvičení. Veľkou pomocou pre žiakov- turistov je, že otázky sú rozdelené do sekcií, tak ako vo videu. Najprv si prečítajú všetky otázky a snažia sa ich pochopiť. Pri niektorých otázkach majú slabší študenti problém, preto je potrebné jasnejšie vysvetlenie. Žiaci- sprievodcovia majú problém vysvetliť danú otázku iným spôsobom, ale stále v anglickom jazyku. Nabáda ich to použiť materinský jazyk. Snažím sa všetkým žiakom vysvetliť otázky, ktorým nerozumejú, tak aby sme nenarúšali priebeh hodiny a zároveň pokračovali v používaní výlučne anglického jazyka. Prebieha druhé sledovanie videa. Žiaci sú pozorní a snažia sa viac pozerat' video, ako písať poznámky do pracovného listu. Po končení druhého sledovania videa, prejdeme k vypracovaniu 15 otázok v cvičení č.3. Žiaci majú k dispozícii 10 minút a môžu pracovať vo dvojiciach, čo všetci hneď využili.

Keď sú všetci žiaci pripravení, nasleduje overovanie správnosti ich odpovedí. Vyskytli sa aj nie úplné odpovede, ale spoločnou prácou sa odpovede doplnili. Žiaci- sprievodcovia pochválili svojich spolužiakov za skvelú prácu a oznámili im, že video si pozrú posledný krát. Po treťom sledovaní videa, kladú žiakom otázky, ako napríklad: „ *Do you like*

British food?, „ *What meal would you like to eat?*“, „*Is this food healthy?*“. Žiaci odpovedajú rôzne, ale väčšina z nich priznáva, že tieto jedlá nie sú zdravé.

Po tejto časti vyučovacej hodiny s témou Stravovanie vo Veľkej Británii, prichádza na rad názorná ukážka tradičných Britských raňajok. Do triedy vošiel žiak z iného ročníka a priniesol na tanieri malú ukážku časti tradičných raňajok vo Veľkej Británii. Žiaci-turisti boli milo prekvapení a potešení. Táto ukážka je len malo časťou celej zostavy tradičných raňajok. Žiaci, ktorí pripravovali túto ukážku nemali všetky ingrediencie potrebné na prípravu. Tradičné raňajky obsahujú niektoré druhy jedál, ktoré nie je ľahko získať u nás na Slovensku

Obrázok 6: Traditional British breakfast

Prameň: vlastný návrh

„ *Let us show you one more video about food in Britain.*“, vyzval jeden zo sprievodcov žiakov k sledovaniu ešte jedného videa.

Obrázok 7: This is Britain food

Prameň: <https://www.youtube.com/watch?v=aKblilKwJwg>

Obsah videa znázorňuje tradičnú štvorčlennú rodinu z Cambridgu. Zrozumiteľne opisujú ako sa zvyknú stravovať počas dňa cez týždeň doma a v škole a cez víkend. Video je s titulkami v anglickom jazyku, čo žiakom napomáha priblížiť si význam niektorých slov, ktoré nezachytili. Žiaci, ktorí sú skôr vizuálne typy, ľahšie absorbujú anglické frázy a slová práve takýmto spôsobom. Žiaci-turisti sa vyjadrili, že toto video bolo pre nich zaujímavejšie a lepšie na porozumenie.

Úplne na záver hodiny žiaci- sprievodcovia pustili žiakom- turistom prezentáciu, ktorá je voľne dostupná na internete: <http://www.slideshare.net/luna21tic/traditional-british-food-37396687>.

Obrázok 8: Traditional British food

Prameň: <http://www.slideshare.net/luna21tic/traditional-british-food-37396687>

Prezentácia obsahuje 11 obrázkov opisujúcich tradičné Britské jedlo, hlavne raňajky. Na záver hodiny, žiaci- sprievodcovia poďakovali za pozornosť a ukončili hodinu frázou „See you next time!“.

Domáca úloha:

Úlohou žiakov je zostaviť svoj vlastný jedálny lístok na celý deň. Majú opísať čo zvyčajne jedia.

Skúsenosti a odporúčania:

Vyučovacia hodina s témou Jedlo v Británii predstavovala široký výber aktivít, ako videá, prezentácie, cvičenia, názorná ukážka. Žiaci- sprievodcovia pracovali viac s pripravenými materiálmi, ako s voľnou diskusiou počas hodiny. Všetky aktivity mali svoj sled. Hodinu doplnili názornou ukážkou tradičných Britských raňajok.

Sledovanie videa odporúčam v inom poradí. Prvé sledovanie bez pracovného listu, druhé sledovanie s nahliadnutím a oboznámením sa s obsahom cvičení, tretie sledovanie videa je opakovaním druhého a nakoniec pre určenie správnych odpovedí nasleduje štvrté sledovanie videa. Názornú ukážku pripraveného jedla mohli žiaci konkrétnejšie popísať.

4 SPÄTNÁ VÄZBA ŽIAKOV

Overenie efektivity odlišnej metódy podávania a získavania nových poznatkov od tej tradičnej, je možné viacerými spôsobmi, a to dotazníkom, testom, skúšaním, rozhovorom s jednotlivcami alebo diskusiou. Či už je to verbálna, vizuálna alebo písomná forma spätnej väzby, základ je pochopiť jej podstatu a dôležitosť. Spätná väzba je súčasťou každého efektívneho učenia.

Výhody spätnej väzby pre žiakov:

- pocit potreby porozumenia a schopnosti počúvať zo strany učiteľa
- pocit podpory
- odstránenie strachu a obavy z vyjadrenia vlastných myšlienok
- nadobudnutie dôvery v seba aj vyučujúceho
- schopnosť sebareflexie a zistenia, koľko toho žiak zvládol

Výhody spätnej väzby pre učiteľa:

- motivácia do aktívnej práce so žiakmi
- nadobudnutie pocitu efektivity vykonanej práce
- zlepšenie prospechu a zvýšenie aktívnych činností žiakov v triede
- ochota vytvárať nové projekty
- model pre iných učiteľov

Na základe overenia efektivity tohto projektu som sa rozhodla so žiakmi uskutočniť ústnu formu spätnej väzby. Vzhľadom k malému počtu žiakov v skupine, otvoreným a priateľským vzťahom medzi žiakmi, nie je nutné vytvárať dusnú atmosféru anonymnými dotazníkmi o tom, kto bol lepší a naopak, koho hodina bola nudná. Vyčlenila som jednu vyučovaciu hodinu práve na vytvorenie príjemnej atmosféry s tradičným anglickým čajom, ktorí pripravili žiaci našej školy. V triede sa nachádzala jedna skupina 9 žiakov z triedy 4.B. Každý žiak si vyskúšal rolu sprievodcu a turistu.

Rozhodla som sa pýtať otázky typu:

- Páčila sa Vám táto forma vyučovania?
- Vyhovovala Vám forma prezentácie zo strany spolužiakov?
- Zdala sa Vám táto forma náročnejšia na vnímanie a počúvanie?
- Brali ste túto formu vyučovania vážne, alebo to bola pre Vás iba voľná hodina?
- Čo sa Vám páčilo na jednotlivých hodinách?
- Je niečo čo by ste zmenili, alebo doplnili pri takejto forme učenia sa?

Žiaci odpovedali bezprostredne, keďže máme medzi sebou dobrý vzťah. Ak by som cítila, že vzťah učiteľ- žiaci je napätý s určitými obavami zo strany žiakov, volila by som písomnú formu spätnej väzby. Vyučovacie hodiny sa všetkým páčili už len z dôvodu, že boli odlišné od tých tradičných foriem vyučovania. Vyhovovalo im, že hodina nebola priamo vedená učiteľom, ale ich spolužiakmi, čo im spríjemňovalo pôsobenie na hodine. Nevýhodou bolo, že žiaci- sprievodcovia nereagovali na ich otázky okamžite a niekedy nevedeli odpovedať vôbec. Ten istý problém mali aj keď boli v úlohe sprievodcov. Tým, že som v triede bola prítomná, im dodávalo istotu, že ak niečo nebudú vedieť, ja im pomôžem. Takže pocit prítomnosti vyučujúceho tam stále bol. Náročné na počúvanie sa im zdali niektoré videá, ktoré bolo potrebné zastaviť, vysvetliť nejasnosti a pokračovať

d'alej. Takýmto spôsobom to robíme bežne na hodinách, keď využívame video nahrávku. Žiakom to vyhovuje. Fakt, že hodinu viedli žiaci za mojej prítomnosti nebrali žiaci, ako voľnú hodinu. Prítomnosť učiteľa má do určitej miery pôsobiť aj ako dodržiavanie pracovnej disciplíny na vyučovacej hodine.

Prvá vyučovacia hodina pôsobila zaujímavo, už len tým že bola prvá. Hranie rolí patrí medzi žiakmi k obľúbeným činnostiam. Páčilo sa im dopĺňovanie do mapy aj prezentácia. Dozvedeli sa nové slová a doplnili si niektoré informácie o Veľkej Británii. Doplnila by som pár tradičných odlišností typických pre daný región na oživenie prezentácie.

Druhá hodina pôsobila zaujímavo rýchlym tempom videa. Väčšinu prezentovaných miest vedeli pomenovať už vopred. Chceli vedieť viac informácií o *Whispering gallery*. No pobavilo ich video s Henrichom VIII a pexeso. Doplnila by som prezentáciu o konkrétnejší popis k jednotlivým kultúrnym pamiatkam.

Tretia hodina bola pre nich príliš dlhá. Obsahovala tri základné videá o Britskej kráľovskej rodine. Videá na nich pôsobili staromódne. Páčila sa im stručná prezentácia členov rodiny a dopĺňovanie mien do rodokmeňa. Predstava, že sú kráľovnou Anglicka pre niektorých u niektorých vytvorila obavy z rozprávania. Cieľom bolo prekonať strach z rozprávania počas vyučovacej hodiny.

Posledná štvrtá hodina bola rovnako dlhá ako tá predchádzajúca, avšak pocitovo im ubehla rýchlejšie. Páčilo sa im posledné video, lebo mu rozumeli najviac. Ukážku britských tradičných raňajok ohodnotili kladne, chýbal im však konkrétnejší popis ingrediencií a postup prípravy. Do budúcnosti, by som odporučila ukážku prípravy jedla natočiť na video, alebo aspoň urobiť sled fotografií.

ZÁVER

Snaha o efektívne zmeny v prístupe učiteľa a jeho žiakov k učeniu je v dnešnej dobe veľmi diskutovanou problematikou každej väčšej- menšej diskusie o školstve. Učitelia prejavujú snahu o modernizáciu a inováciu vo vyučovacom procese. Nie vždy je prijatá s úspechom a pochopením. Je však potrebné stále myslieť na potreby a rôzne charaktery žiakov. Vyhovieť všetkým, vedeniu školy, samotným žiakom, aj samotnému učiteľovi sa nedá. Ak však učiteľ pochopí závažnosť situácie a súrne snahu o zmenu prístupu k žiakom, je na dobrej ceste ovplyvniť žiakov v správnom smere.

Cieľom tejto osvedčenej pedagogickej skúsenosti je sprístupniť veľmi efektívny spôsob ako preniesť kúsok Veľkej Británie rovno do triedy medzi žiakov. Hlavnou zložkou je *sprievodca* – žiak, ktorý oboznamuje skupinku *turistov*- žiakov na výlete. Prevedenie je formou hrania rolí za pomoci učiteľových indícií v rôznych formách. Na základe týchto pomôcok, žiaci v dvojiciach vytvoria prípravu na celú vyučovaciu hodinu. Zvyčajne vytvárajú rôzne prezentácie, kvízy, testy a pexesá. Využívajú internet na vyhľadávanie informácií a rôznych videí na spestrenie vyučovacej hodiny.

Zo skúseností viem, že žiaci túto metódu objavovania miest a zaujímavosti Veľkej Británie uprednostňujú pred čítaním textu z knihy. Samotné vyjadrovanie sa k problematike ich robí priamymi účastníkmi vyučovacieho procesu. Sú prístupnejší a jednoduchšie sa vyjadrujú, nakoľko nemusia používať naučené jazykové prostriedky a frázy. Vzájomné podieľanie sa žiakov pri tejto činnosti ich kladie do pozície dôležitých *účastníkov zájazdu*, ktorí spoločnou prácou spoznávajú známe miesta Veľkej Británie.

Je veľmi dôležité podotknúť, že učiteľ stále predstavuje usmerňujúcu a kontrolnú zložku vo vyučovacom procese. Avšak forma frontálneho výkladu sa mení na sprevádzanie žiakov cestou k ich novým vedomostiam. V práci sú v uvedené všetky pomôcky, indície a obrazové materiály, ktoré sú potrebné na prezentáciu výkladu historicky zaujímavých a významných miest počas *exkurzie*. Prílohy obsahujú prezentácie, kvízy, testy a pexeso. Z tohto dôvodu je pravdepodobné, že po jej prečítaní učiteľ anglického jazyka zvládne aplikovať všetky jednotlivé kroky do svojej vyučovacej hodiny. Práca slúži ako návod pre pedagógov iných cudzích jazykov, ktorí sa bežne stretávajú s podobnými problémami pri prezentácii historických faktov o danej cudzej krajine. Pre čitateľov, ktorých táto práca zaujala, doporučujem doplniť tento projekt o ďalšie stanovišťa, ako napríklad doprava v krajine, ubytovanie, zaujímavý ľudia, slangové slová, sviatky atď. Z pochopiteľných dôvodov nebolo možné v tejto práci uverejniť všetky stanovišťa v plnom rozsahu.

Počas mojej pedagogickej praxe sa stretávam s pozitívnym ohlasom od žiakov, ktorým pomáha takéto vedenie hodiny k zlepšeniu spontánneho rozprávania v cudzom jazyku. Je to zaujímavá forma ako oboznámiť žiakov s miestami, ľuďmi a zvykmi určitého regiónu danej krajiny.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ZDROJOV

1. BILLÍKOVÁ, A., PRELOŽNÍKOVÁ, S. 2009. YES! Chystáte sa na maturitu? ENIGMA publishing s.r.o., Nitra. 2009 ISBN: 978-80-89132-54-6.
2. LARSEN-FREEMAN, D. 2000. Techniques and Principles in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press. 2000 ISBN: 0194355748.
3. STRAKOVÁ, Z. CIMERMANOVÁ, I. 2009. Teaching and learning English language. Prešov: PU. 2009 ISBN: 80-8068-340-9.

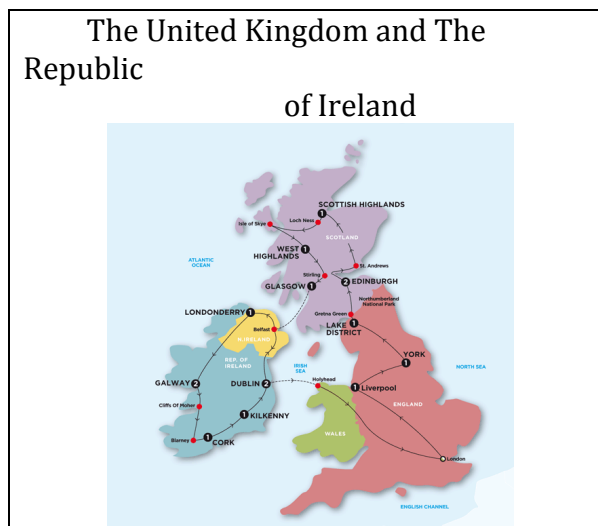
Internetové zdroje

4. Busy teacher [online]. Busyteacher.org, [cit. 6.6.2014]. Dostupné na www: <http://busyteacher.org/>
5. Tourist information UK [online]. Tourist information UK.com, [cit. 6.6.2014]. Dostupné na www: <http://www.tourist-information-uk.com/>
6. Project Britania [online]. Project Britania.com, [cit. 7.6.2014]. Dostupné na www: <http://projectbritain.com/>
7. Visit Britain [online]. Visit Britain.com, [cit. 7.6.2014]. Dostupné na www: <http://www.visitbritain.com/en/EN/>

ZOZNAM PRÍLOH

- Príloha 1 Vitajte vo V. Británii Prezentácia
- Príloha 2 Vitajte vo V. Británii Pracovný list
- Príloha 3 Vitajte vo V. Británii Slovíčka
- Príloha 4 Výlet Londýnom Prezentácia
- Príloha 5 Výlet Londýnom Pexeso
- Príloha 6 Výlet Londýnom Kvíz
- Príloha 7 Britská Kráľovská rodina Pracovný list
- Príloha 8 Britská Kráľovská rodina Prezentácia
- Príloha 9 Jedlo v Británii Slovíčka
- Príloha 10 Jedlo v Británii Pracovný list

Príloha 1 Vitajte vo Veľkej Británii Prezentácia

Some facts about British Isles

- **Gaelic language** is the disappearing language of Ireland, Scotland and Wales
- The currency of Great Britain is **the Pound**
- The UK is a nation
- GB is an island
- London is the largest city in Europe

Aye (pro. eye) = yes
Barry = fantastic or great
Bairn = baby or a small child
Bampot or numpty = idiot
Ben = mountain
Bonnie = pretty, nice
Wee = small
Ceilidh = (pro. Kay-lee) a dance party involving traditional Scottish country dancing
Dour = glum, serious
Greeting = crying
Ken = know (do ya ken? = do you know)
Scran = food
Dinnae = don't
A weegie = someone from Glasgow
Wheesht = be quiet

Scotland

- **The Highlands and Islands** are rocky and mountainous
- There are **not good farming** conditions
- There are **moors and wastelands**

- There are **many lakes**, called lochs.
- The greatest lakes is **Loch Ness**
- **The Lowlands** are smaller in area but the most of population lives there
- There are many cities like **Edinburg**, Glasgow etc.
- **The Capital city** of Scotland is Edinburgh

Scotland

- Scotland economy depends on the sea, because of **fishing**
- **Tartan skirt** is typical for Scottish men
- Traditional Scottish dish is **Haggis**: innards and oatmeal are cooked in sheep`s stomach

England

- It is **the biggest** country of the UK
- The Capital city is **London**
- English **typical dishes** are: fish and chips, pork pie, eel pie and bangers and mash potatoes

England

Big Ben

The House of Parliament

London Bridge

Typical London pub

WALES

- It is typical for its beautiful **natural beauty**
- The Capital city is **Cardiff**
- Typical name for Wales is **Cymru**
- Wales has **641 castles**, more than any other European country
- Wales has **3 National parks**
- Wales has 3 mil. people and **11 mil. sheep**

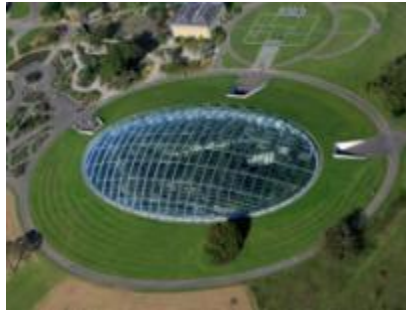
WALES

The Millenium Stadium- the 2nd largest stadium in the world

Harry Potter, Robin Hood and Snow White were filmed in Wales

The Great Glasshouse at the National Botanic Garden of Wales

Wales inspired Lewis Carroll to write Alice in Wonderland

Príloha 2 Vitajte vo V. Británii Pracovný list

WELCOME TO GREAT BRITAIN

The British Isles

1. Identify countries you know. If you have a problem, watch our presentation and then complete the information to the map.

The Unite Kingdom

North Sea

The Republic of Ireland

English Channel

The Great Britain

Atlantic Ocean

The Northern Ireland

Edinburgh

England

London

Scotland

Wales

Wales

Cardiff

2. What is Gaelic? a) a small castle near to Wales
b) language of Ireland, Scotland and Wales c) a monster
3. What is the currency of Great Britain? a) euro b) dollar c) pound
4. What countries makes The Unite Kingdom?
5. What countries makes The Great Britain?
6. Which country is the mountainous country of GB?
7. Which lake is the most famous one in Scotland?
8. Where is Big Ben?
9. Which country has the highest population?
10. What is the largest city in Europe?

Príloha 3 Vitajte vo V. Británii Slovíčka

Moor is an open area of land not good for farming.

Innards are internal organs of animals.

Wasteland is a land where nothing can grow.

Oatmeal is meal from oat.

Eel is a long snake like water fish.

Bangers are sausages.

Príloha 4 Výlet Londýnom Prezentácia

London facts

- London is made up of two cities: *The City of London* and *The City of Westminster*
- It is the biggest city in Europe
- It is the Capital City of England

The Houses of Parliament

- There are two houses: The House of Lords and The House of Commons.
- In the past, it was the royal home for kings and queens of England.

Big Ben

- It is the name for great bell located at the top of tower
- The clock tower is a part of The House of Parliament

The London Eye

- It is a *giant Ferris wheel*
- It is the highest observation wheel
- It has 135metres
- One ride lasts 30 minutes
- It can carry 800 passengers at one ride

Buckingham Palace

- It is *official home for Queen*
- It is also a place for administrative work for monarchy
- If the Queen is at home, you can see a flag on the top of Buckingham Palace
- There is still a standing guard outside Buckingham Palace

Tower Bridge

- It is situated over the river Thames
- It takes 61 seconds to open Tower Bridge
- There have been several incidents on the bridge over the years
- It is close to the Tower of London

London Underground

- It is called *The Tube*
- This rapid transport system serves 270 stations
- It is the first underground railway in the world
- It is the 3rd longest metro system in the world

Hyde Park

- It is *one of the largest parks* in London
- There is *Speaker's Corner*, which has international reputation for demonstrations, some protests and tolerance of free speech

St Paul's Cathedral

- It was built by *Sir Christopher Wren*
- It has observation balcony
- The dome of St Paul's Cathedral is the 2nd biggest dome in the world
- There is *Whispering Gallery*

The Gherkin

- It is originally called *30 St Mary Axe*
- It has 3D oval shape
- It is visible from many different places when you are travelling into London

Príloha 5 Výlet Londýnom Pexeso

The Houses of Parliament

Big Ben

The London Eye

Buckingham Palace

Buckingham Palace Guards

The Tower Bridge

London Underground

Hyde Park

Speakers` Corner

St Paul`s Cathedral

Whispering Gallery

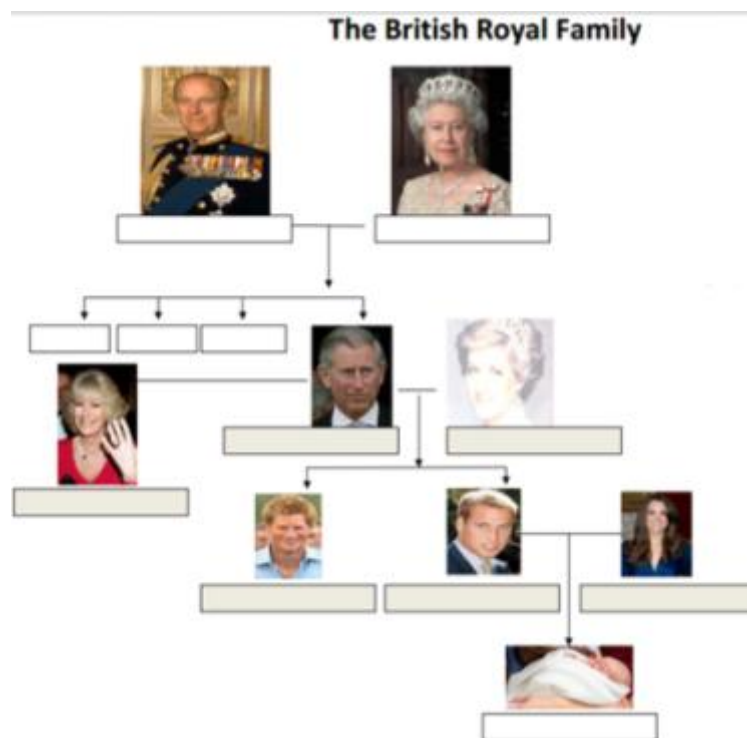
The Gherkin

Príloha 6 Výlet Londýnom Kvíz

1. What is the biggest city in Europe?
2. London consists old two old cities, The City of and The City of
3. Where are The House of Lords and The House of Commons?
4. What is the name of the great bell situated in the tower of the House of Parliament?.....
5. How many minutes take one ride at the London Eye?
6. Where is the official home of Queen?
7. How many seconds take to open the Tower Bridge?
8. What is the name of London Underground?
9. What is the name of the largest park in London?
10. What famous corner is famous for free speeches?.....
11. Who built St Pauls Cathedral?
12. What gallery is in St Pauls Cathedral?
13. What is the nickname for 30 St Mary Axe in London?
14. What shape does it have?
15. Which place is the most interesting place for you in London?

Príloha 7 Britská Kráľovská rodina Pracovný list

1. Fill the names to the photos.

2. Are the sentences true or false? Correct the false sentences.

1. The British Royal Family is over 100 years old.
2. Some members of the Royal Family have official residences.
3. Prince Philip is the Queen's eldest son.
4. Camilla is Charles' sister.
5. The Queen and the Prime Minister meet every evening.
6. The Queen sometimes goes to the horse races in July and August.

3. Imagine that you are Queen Elizabeth. Use these words and tell the other students in your class about yourself.

- where you live
- your family
- what you do
- about your hobbies and pets

British Royal Family

- The British Royal Family is over 1,000 years old.
- The **British Royal Family** is the family group of close relatives of the monarch of the United Kingdom.
- Some members of the Royal Family have official residences.

Queen Elizabeth II

- Elizabeth is the **fifty-fourth monarch** since King Alfred in the ninth century.
- The Queen lives in **Buckingham Palace** in London. She also spends time in two other castles in England.

Prince Philip

- Her **husband** is Prince Philip.
- They have got **four children**, three sons and one daughter.
- Prince Philip is famous for his **sense of humour**

- The queen works hard.
- She visits a lot of different countries and she welcomes hundreds of visitors to Buckingham Palace every year.
- She is head of 620 **charities**.
- She also discusses politics with **the Prime Minister** of the United Kingdom every Tuesday.

- The Queen loves dogs and horses.
- At the moment, she has got 14 dogs and 30 racehorses.
- The Queen hasn't got a lot of free time, but she loves going to **the horse racing** in May and June.

Prince Charles

- The Queen's **eldest son** is Prince Charles.
- He has got **two sons** from his marriage to Princess Diana (1961-1997).
- Charles is now **married to Camilla**, Duchess of Cornwall.

Princess Diana

- She was the **first wife** of Charles.
- They got married at **St Paul's Cathedral** on 29 July 1981.
- They had **two sons**.
- Diana **died** in the car crash in Paris on 31 August 1997

Princess Anne

- She is **the second** child and only daughter of Queen Elizabeth II and Prince Philip.
- Anne is known for her **charitable** work.
- She is the patron of over 200 organisations.
- She is married to Timothy Laurence.
- She has two children from her previous marriage to Mark Phillips.

Prince Andrew

- He is **the second son** and third child of Queen Elizabeth II and Prince Philip.
- Prince Andrew married Sarah Ferguson.
- They are divorced now.
- They have two daughters.

Prince Edward

- He is **the youngest** of four children and the third son of Queen Elizabeth II and Prince Philip.
- He got married Sophie Rhys-Jones.
- They have two children.

Prince William

- He is **the elder son** of Charles and Diana.
- He is second in line to succeed his grandmother, Queen Elizabeth II, after his father.
- He married **Catherine Middleton**, on 29 April 2011.
- They have two children.

Prince Harry

- He is **younger** son of Charles and Diana.
- He is currently fifth in line since the birth of his niece, Charlotte, in 2015.
- Harry chose a **military career**.

**Vocabulary
Food in Britain**

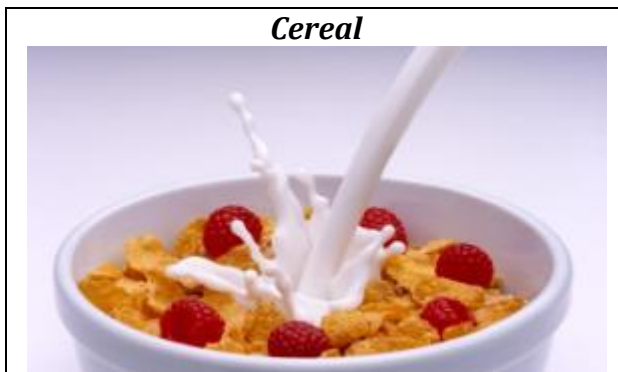
Porridge

Bed and breakfast

Cereal

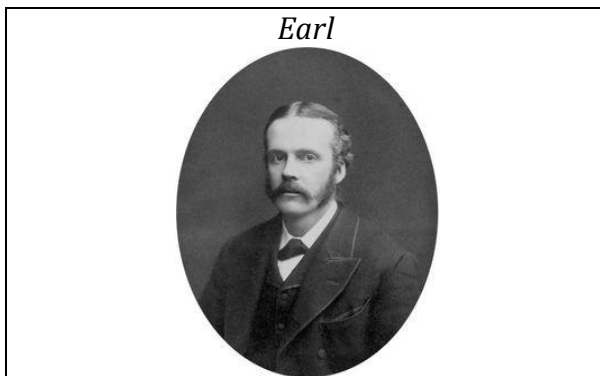
Home delivery

Grocer

Earl

Convenience food

Takeaway

Chicken tikka masala

Gravy

1) Match the word with its definition:

1. <i>Porridge</i> <u>b)</u>	a) a kind of sauce that often consists of meat and other ingredients;
2. <i>Bed and breakfast</i> ___	b) a dish consisting of cereal boiled in water or milk;
3. <i>Cereal</i> ___	c) a restaurant or shop selling cooked food to be eaten elsewhere;
4. <i>Home delivery</i> ___	d) a dish of roasted chicken in a spicy sauce;
5. <i>Grocer</i> ___	e) sleeping accommodation for a night and a meal in the morning;
6. <i>Earl</i> ___	f) a breakfast food made from grain, typically eaten with milk;
7. <i>Convenience food</i> ___	g) a food, typically a complete meal, that has been pre-prepared;
8. <i>Takeaway</i> ___	h) the process of transporting goods from a location to a destination;
9. <i>Chicken tikka masala</i> ___	i) a British nobleman;
10. <i>Gravy</i> ___	j) a person who sells food and other supplies for people's houses;

2) Watch the video for the first time. Are the statements true or false?

1. British people do not eat a traditional British breakfast nowadays. ____
2. Coffee is increasingly popular, but tea is still very common. ____
3. A lot of British supermarkets offer Internet shopping and home delivery. ____
4. The Earl of Sandwich invented a sandwich, because he wanted a quick and easy meal to eat while he was playing cards. ____
5. British people buy less readymade meals than other European countries. ____
6. There are restaurants with cuisines from all over the world in Britain. ____
7. Fish and chips is still a true British national dish. ____

**3) Watch the video for the second time. Answer the following questions:
Breakfast**

1. What traditional British dishes are mentioned in the video? Do you know any other?

2. What does a typical British breakfast consist of? Where is it usually eaten nowadays?
3. What do British people eat for breakfast today?
4. How popular is coffee and tea in Britain?

Shopping

5. Where do British people usually buy their food?
6. Why do many people prefer supermarkets to small shops? Why has the number of groceries and open air markets fallen?

Lunch

7. Who invented the sandwich? How was it invented?
8. What kinds of sandwiches do British people eat for lunch?

Convenience food

9. Is convenience food popular in Britain? Prove it.
10. What kinds of readymade meals are the most common ones?

Eating at home

11. Do families actually sit down and eat together nowadays?
12. What kinds of takeaways are popular in Britain?

Eating out

13. What kinds of restaurants are there in UK?
14. When did the first curry house in London open?
15. What is one of the most popular dishes in Britain today? Why is it called a true British national dish?